

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólítások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Mayer Jenő.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. ::::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 184. szám.

Hétfő, augusztus 13.

Elfoglaltuk Susitát.

Győzelmesen nyomulunk előre.

Budapest, aug. 13. Délutáni távirat. A sajtószállásról jelentik:

A Szerethnél egy német hadosztály elfoglalta Susitát és visszaszorította az ellenséget a Marasesti—Panciu vasutvonalig. A t. madó német csapatok előnyomulóiában vannak.

Az Ojtoz területén egyik hadosztályunk tizenkét ellenséges támadást visszavert Arcvonalunk előtt 1000 román holttest fekszik.

A tegnapi esti Wolf-jelentés.

Berlin, aug. 13. A Wolf-iroda jelent vasárnap estéről:

Flandriában a tűzérési tevékenység változó hevességű.

Keleten a Trosus-völgyben és a Susitátói északra sikeres támadó harcok.

Az orosz hadsereg bomlása.

Koppenhága, augusztus 13. Kerenszki megparancsolta valamennyi katonai kormányzóknak és csapatparancsnoknak, hogy a hadsereg fegyelmének helyreállítása érdekében semmiféle lépéstől se riadjanak vissza. Kormányrendeletten felhatalmazták a belügy- és hadügyminisztereket, hogy a háboru tartamára mindennemű gyűlést és kongresszust, amely katonai szempontból, vagy az ország biztonsága szempontjából veszélyes, betiltassanak, vagy feloszlatassanak.

Oroszország katonai összeomlása.

Szentpétervár, aug. 13. A munkás és katonatanács, valamint a pa-

raszlok tanácsának végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy valamennyi munkás szervezetet és ipartestületet egy nagy konferenciára egybehívják és ott megbeszélnek, mit tegyenek, hogy Oroszországot a katonai összeomlástól megmentsék, vagy legalább elhárítsák ezt a katonai összeomlást.

Változások az orosz hadvezetőségben.

Szentpétervár, augusztus 13. Wlainew tábornokot, a délnyugati harcfront parancsnokát a nyugati front parancsnokává, Dimikov tábornokot, a volt vezérkari főnököt pedig a délnyugati front parancsnokává kinevezték.

Az angol király távirata Kerenszkihez.

London, aug. 13. Az angol király táviratozott Kerenszkihez és közli vele, hogy az angol nép sohasem fog kifáradni a közös ellenség elleni küzdelemben. Méltányolni tudja mindazt, amit Oroszország most t. Bizik abban, hogy a megpróbáltatás súlyos óráiban szembeszáll Oroszország mindezen nehézségekkel és legyőzi ezeket.

A stockholmi konferencia.

A francia szocialisták határozata.

Genf, aug. 13. Délutáni távirat. A francia szocialista-párt vezetősége tegnap este ülést tartott, amelyen határozatot hoztak a stockholmi konferencián való részvételüket illetően.

A határozat szerint a francia szocialisták nem azért mennek el Stockholmba, hogy a béke dolgában meg egyezést keressenek, hanem hogy kinyilvánítsák, hogy a békének nem lehet más alapja, mint a népek önrendelkezési joga, a szerződéses tiszteletben tartása és hogy a jövőbeli konfliktusok nemzetközi döntő bíróságok elé kerüljenek.

Követelné fogják, hogy valamennyi

szocialista itélje el a háboruban vétkes kormányokat és ennek kimondása után agitáljanak a háboru megrövidítéseért. Követeljék kormányaiktól a választ arra a kérdésre, vajjon a békekötésnek még mindig a hadtérkép-e az alapja?

Követelni fogják, hogy mindama szocialistákat, akik ezen bűnös kormányokat támogatják, zárják ki az internacionális kötelekezőből.

Végül kimondták, hogy ha több hatalom megtámadna egy nemzetet, minden háborut viselő proletárnak segítségre kell sietnie, mert nemcsak tiltakozni kell a háboru ellen, hanem fegyvert is kell fogni a békét zavaró nemzet ellen.

Az unio nem ad utlevet a szocialistáknak.

New York, augusztus 13. Délutáni távirat. Az Associated Press jelenti:

Az unio kormánya meg fogja tagadni az amerikai szocialistáknak a stockholmi konferenciára szóló utleveleket.

A háboru egyéb hirei.

Buvárhajók sikere.

Berlin aug. 13. Hivatalos jelentés. Buvárhajóink az Atlanti oceanon és a La Manche csatornában újabban 23.000 brutto tonna ellenséges hajóteret süllyesztettek el.

Japán tengeri haderő Európában.

London, augusztus 13. Reutter jelentés: A japán tengerészeti attassé közli, hogy új japán tengeri egységek egyesültek a szövetségesek flottájával Európában.

Henderson miniszter lemondott.

London, aug. 13. Reutter jelentés. Henderson, a lemondott angol munkásminiszter ama kérelmet intézte a nyilvánossághoz, hogy ítéletét a tényállás megismeréséig tartsa függőben.

A román királyi udvar és a román kormány áthelyezése Rosztovba.

Szentpétervár, aug. 13. Hivatalos jelentés,

A megelőző kormány a Dom melletti Rosztovban székelő biztosát felhatalmazták, hogy tájékozzék annak a lehetőségéről, hogy a román udvar és kormány székhelyét hogyan lehetne Rosztovba áthelyezni.

Megcáfolták Marghiloman és Carp bécsi és berlini útját.

Berlin, aug. 13. A Wolf-ügynökség jelenti:

Több német lap a Kölnische Zeitung szófiai tudósítójának táviratát közli, amely szerint Marghiloman és Carp román politikusok Bécsbe és Berlinbe utaztak.

A Wolf-ügynökség illetékes helyről megállapítja a hír valótlanágát. Mindkét politikus otthon tartózkodik, nincs is szándékukban Bécsbe vagy Berlinbe utazni.

A francia-svájci határ elzárása

Bern, aug. 13. A svájci távíroda jelenti:

A francia határt szombaton teljesen elzárták.

Poincaré lemondása.

— Nagy tüntetés a francia elnök ellen. —

Bécs, augusztus 13. A Freudenblatt vasárnapi reggeli száma feltűnést keltő cikket közöl Poincaré lemondásáról. A következőket írja:

Egy semleges diplomata beszélt nekünk, hogy mi történt azon a napon Párisban, amelyben a bastille bevételének emlékét ünnepelték Poincaré a régi szokáshoz híven Longchampsba ment és szemlét tartott a csapatok felett.

Odament semmi sem történ, mi

kor azonban Poincaré megjelent az elnöki emelvényen, éktelen fűtülés támadt és a sértő szavak özöne zúdult Poincaré felé. Később a tömeg fellépése fenyegetővé vált annyira, hogy Poincaré környezete megkérte az elnököt, hogy hagyja el helyét. Poincarét erre betuszkolták egy csukott kocsiába, amelyben egy lovasszázad fedezete alatt elmene kült és visszatért az Elysée palotába.

Az orosz-román hadsereg veszélyben.

Kiüritik Moldvát és Bessarabiát. — Az oroszok megcáfolják Odessza kiüritését

Zürich, aug. 13. A Züricher Zeitungnak jelentik Jassyból:

Itt általános a vélemény, hogy a nyugati Moldvát néhány hét múlva ki kell üríteni, mert az orosz-román seregeket bekerítéssel fenyegetik. Ez a veszedelem különben már fenn áll ma is.

Mérsékelt politikusok is azon a véleményen vannak, hogy mihelyt a védelmet Moldva nyugati határán legyőzik, a román hadsereg felmorzsolódik és az ország erőszakos meghódítás borzalmainak volna kitéve.

Stockholm, aug. 13. A Ruszkoje Volja bejelent Bessarabia kiüritését.

Szentpétervár, aug. 13. Hivatalos jelentés.

Az odesszai kerület vezérkara felhívásban szembeszáll azokkal a nyugtalanító hírekkel, mintha Odessza kiüritése küszöbön állana. Kijelenti, hogy a várost veszély nem fenyegeti, habár némely intézményt az ország belsejébe áthelyeztek, mert ennek az intézkedésnek célja csak az, hogy a kiüritett épületeket katonai szolgálatba állítsák.

A nyári harcok mérlege.

Az oroszok galíciai offenzívája katasztrófálisan megbukott. Károly királyt a felszabadított Csernovic valóságos szabadságünnep keretében fogadhatta. Ausztria északkelti tartományainak tulnyomó része teljesen fölszabadult az ellenséges nyomás alól, az orosz hadsereg, amelynek az volt a célja, hogy bevonul Lembergbe, a Zbruc folyó tulsó partjára, orosz területre kényszerült. Az orosz front megindulásával pedig megmozdult az ettől a fronttól olyannyira függő helyzetben lévő román front is. Mackensen seregei Foksanitól északra Felső-Moldvát fenyegetik és ezzel nagy csapást mérnek az erdélyi szorosok körül ólálkodó ellenségre. Bruszilovot elcsapták, utóda Kornilov tábornok, noha valóságos Napoleon-karikaturaként igyekszik erőszakoskodni, még sem tudja helyreállítani sem a rendet, sem a fegyelmet a forradalom kitörése óta használhatatlan orosz hadseregben.

Igy áll a dolog keleten. Nyugaton most végződött az első flandriai nagy csata, amely tulajdonképpen már az első két napon eldőlt. A támadó fél, a francia és az angol ezuttal az offenzívában meglepő rövid lélegzetűséget mutatott, bár meg kell adni, hogy ezt a hadműveletüket is a szokott alapossággal készítették elő. Sőt. Lehet mondani, hogy ezuttal fölülmultak minden eddigi óvatosságukat, a

készülődésben való szolidaritást és az első két nap harci lendülete csodálatosan jó és friss volt. Mégis tehetetlenek voltak a német hadsereg bevált hadikészségével szemben. Vesséjük oly alapos volt, hogy a flandriai csata már a harmadik napon pozíciós harccá mérséklődött, ami természetesen nem zárja ki azt, hogy a harci kedv még az ütközet folyamán ne vessen újra lobot. Az angol-francia offenzíva bukásához érdekes adalékot szolgáltatott az angol foglyok, akiknek vallomása szerint a támadás megkezdését többször el kellett halasztani, ami okvetlen erősen befolyásolta a támadó csapatok lelkiállapotát. Az angol lövészárkokban már nincs hadihangulat. Ez a harci kedv már csak a Lloyd George beszédeiben él.

Mert ugyancsak furcsa, hogy Lloyd George és Ribot akkor mondják legdühösebb beszédeiket, amikor a támadásra felszerelt angol és francia fegyvereket súlyos kudarcok érték. Nem akarjuk az eseményeket tulozni, mégis igen fontos jelentőségűnek kell mondani a flandriai eseményeket, amelyeket a galíciai és a bukovinai diadalmenet érthető módon el-elvont és eltakart a magyar közönség figyelmétől. Elképzelhetetlen ugyanis, hogy az ily alaposan előkészített és ily hamarosan összeomlott offenzíva máról-holnapra megismétlődjék, úgy, hogy azt lehet mondani, hogy ez volt a nyári utolsó nyugati offenzíva. Ősz

előtt ott nyugaton már nem fog változni a helyzet. Flandriában pedig korán kezdődik az ősz. Szeles esők járnak akkor a vidéket, a csatornák és a folyók megdagadnak, az utak utatlanokká válnak, korai vendég a jég és az Atlanti-Oceán felől érkező heves szelek olykor mintegy jeges sivataggá változtatják a harszeret. Ha Lloyd George jövő tavaszig folytatni akarja a háborút, akkor el lehet rá készülni, hogy csapatai akkor sem fognak sokkal előbb állni, mint ma.

HIREK.

Segítsük az orosz fogoly torontái katonákat.

Nagybeeskerek, aug. 13.

Kászonyi Richárd dr. Torontálvármegye aljegyzője, aki mint tartalékos zászlós orosz fogságba esett, a krasnojarski fogolytáborból levelet írt Jankó Ágoston udv. tanácsos, alispánnak és levelében arra kéri, hogy a krasnojarski fogolytáborban levő körülbelül 80 torontái fogoly-katona részére a vármegye küldjön pénzt és ruhanemű adományokat, mert az ott rendelkezésükre álló eszközökkel nem tudják őket kellőképpen ellátni. Levelében elmondja, hogy a fogolytáborban a következő torontái tiszték vannak együtt: Vég G. százados, Mohaupt Károly és Kleininger Miklós főhadnagyok, Botka Béla, Willing János, Tóth Béla, Fekete Emil, Elmerr Mátyás és Puljer József hadnagyok, dr. Baár József, Fendler József és dr. Kászonyi Richárd zászlósok. Ezek a tiszték a többi magyar tisztársaikkal a fogoly legénység segélyezését vármegyék szerint szervezték és amint Kászonyi levelében mondja, egyes vármegyék már küldtek adományokat, amik rendben megérkeztek és a legénység közt szétosztattak.

Elsősorban használt, jó állapotban levő ruhaneműt és cipőt kérnek, azután pedig pénzübeli segítséget is, hogy azon a kisebb szükségleteiket ott fedezhessék. A küldeményeket kisebb csomagokban különböző időpontokban kérik feladni a fent említett torontái tiszték címére, akik azután szükséghez képest felosztanak azt a torontái katonák között.

Jankó Ágoston alispán a level vétele után nyomban küldött a megadott címekre külön-külön kisebb pénzüsszegeket és mint értesülünk folytatni kívánja az akciót, hogy a torontái fogoly-katonák megkapják a kért segítséget.

A „Torontál” szerkesztősége ezúton szól a vármegye közönségéhez és felkéri, hogy az alispán nemes fáradozását segítse minél nagyobb sikerre azáltal, hogy pénzübeli hozzájárulással, vagy ruhanemű adományozásával segítsen az idegen fogságban sinylődő vitéz katonáinkon. Az adományokat kérjük lapunk szerkesztősége címére küldeni, mi azokat esetről-esetre eljuttatjuk illetékes helyre, hogy mielőbb utnak indíthatók és eljussanak azokhoz, akik hazulról kérik és várják ezt a segítséget.

A vármegye közönsége, amely a három éves háború során már annyiszor adta fényes tanujelét hazafias áldozatkészségének minden bizonnal sietve fog tehetségéhez képest erre a nemes célra is áldozni és lehetővé teszi ezáltal, hogy a messze idegenben fogságban levő torontái katonák helyzetükön az itthoniak segítségével könnyíthessenek.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedden, augusztus hó 14-én két előadás: fél 7 és 9 órakor

Szerdán, augusztus hó 15-én négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor

Tövises ut.

Egy orvos tragédiája 4 felvonásban. A főszerepben a világhírű: Liane Haid, Fritz Fehér és Wilhelm Klitsch.

Azonkívül elsőrangú kísérő műsor.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, augusztus 14-én két előadás,
6 és 9 órákor, rendes helyárrakkal

Gondapó.

Dráma 3 felvonásban. Főszerző:
Charles Wilken.

A beteglátogatók **A mormor**
Nordisk vigjáték. Oliver vigjáték.

Mesterhét

Aktuális.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárrak. Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f.
Rendes: páholyülés 120K, I. hely 100K, II. hely 80 f., III. hely 50 f.

Hivatalos jelentések aug. hó 12-ikéről.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

A vezérkar főnöke jelenti:

Keleti harcér:

Foksanitól északnyugatra szövetségeseink tovább is visszavetették az oroszokat és románokat. Az ellenségnek minden arra irányuló kísérlete, hogy ezt az areconal tömegtámadásokkal tehermentesítse, súlyos veszteségeik mellett meghiúsult. Az Ojtoz vidéken Grozes-citől délre az ellenség hasonlóképp nagy erővel támadott. Helyenkint 12-szer is intézett rohamot, amelyek állásaink előtt mind összeomlottak. A 18. számú sonproni honvéd gyalogezred különösen kitüntette magát. *Oknától nyugatra, támadásunk sikeresen halad előre, Grozesit és Stanicot elfoglaltuk.* Csapataink közelednek a Trotus-völgyhöz. Bukovinából Tamától északra magaslati állásaink ellen intézett több orosz támadás meghiúsult.

Olasz harcér:

Az Isonzó mentén repülőink 5 olasz repülőgépet lelőttek, ezek közül 3-at Brumovszki százados lőtt le.

Balkán harcér:

A helyzet változatlan.

A német nagyhódászállítás jelentései:

Nyugati harcér:

Támadások után alább hagyott a tüzharc, csak este felé fokozódott újból széles szakaszon és éjjel is élénk maradt. Ma reggel egy gyors pergőtűz után az areconal számos helyén erős felderítő osztagok törtek előre. Mindenütt visszavertük őket. Hollebecktől északra az angolok több ezredet indítottak támadásra, ezek sem értek el eredményt és legsúlyosabb veszteségeik mellett hátrálni voltak kénytelenek. A Labassée-csatornától egészen a Scarpe déli partjáig és St. Quentinól északnyugatra időnkint megerősödött a tüzevékenység, miközben többször előtéri csatározásokra került a sor.

A német trónörökös hadserege: Az Aisne areconalon, a nyugati Champagneban és a Maas mindkét partján a tüzevékenység harca élénkebb volt mint az utóbbi időben. Cerni és Laonnois mellett este a franciák két támadása nagy veszteséggel összeomlott. A Cornilletten ellenséges kézigranát csapatokat általunk elfoglalt állások előtt visszautasítottunk.

Albert württembergi herceg hadserege: Nagyobb harci tevékenység nem volt. Tücsök lovag főhadnagy légi harcban 22. és 23-ik ellenfelét lőtte le.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy areconala: Lényeges esemény nem volt.

József főherceg vezérezredes areconala: A Trotus-völgytől délre német és osztrák-magyar hadosztályok harcok árán elfoglalták a terepeket uraló magaslati állásokat és Grozesi falut. Az ellenség az Ojtoz-völgytől délre előrenyomuló csapataink ellen friss erőket vetett tüzebe, amelyek gyakran megismételt ellentámadásokban eredménytelenül elváltak.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Foksanitól északra a harcok tovább folynak a Szereth és Adjudulnu felé vezető vasut között. Az oroszok és románok tegnap is nagy erővel megtámadták vonalainkat, talpalattnyi földet sem veszítettünk. A vasutól nyugatra német csapatok erőteljes támadása észak és északnyugat felé szorította vissza az ellenséget, amely eredménytelen ellentámadásokban igen nagy veszteségeket szenvedett. Ezen a harcműzön augusztus 6-ika óta 130-nál több tisztet és több mint 6500 főnyi legénységet elfogtunk, 18 ágyút és 61 géppuskát zsákmányoltunk. A Szereth-től egészen a Dunáig a tüzevékenység az előző napokhoz képest jelentősen emelkedett. A Buzath-torkolatánál egy orosz támadást visszavertünk.

Macedon areconal:

A helyzet változatlan. — Ludendorff.

— **A közigazgatási bizottság ülése.** Torontál vármegye közigazgatási bizottsága ma délután 10 órákor tartotta augusztus havi rendes ülését dr. *Dellimaries* Lajos főispán elnöklésével. Az ülésen jelen voltak: *Jankó* Ágoston udv. tanácsos alispán, *Majos* Károly min. tanácsos pénzügyigazgató, *Wattay* Dezső árvaszéki elnök, *Beller* István megyei tb. főügyész, *Czenger* Nándor kir. ügyész, *Cseréi* Gyula és *Váradi* Dezső tanfelügyelők, *Vámos* Ignác műszaki tanácsos, *Asman* János megyei főállatorvos, *Gregersen* Niels gazd. felügyelő, báró *Hauser* Károly, *Schulpe* Vilmos, dr. *Polák* Győző bizottsági tagok, *Filkovich* Boldizsár, *Farkas* Vince és dr. *Kamenszky* Árpád előadók.

Az ülésen az egyes előadók megtették szokásos havi jelentésüket, amelyekről lapunk holnapi számában hozzuk részletes tudósítást.

Váradi Dezső s. tanfelügyelő jelentése során előadja, hogy Ujpecs község képviselő testülete ismételtén megtagadta a községi elemi iskolai tanítóknak háborus drágasági segély megszavazását. Többek hozzászólása után a közigazgatási bizottság határozatilag kimondta, hogy felterjesztést intéz a kormányhoz és kéri, hogy a kivételes törvények alapján kötelezze a képviselőtestületet, hogy a tanítók háborus drágasági segélyét adják meg.

— **Torontál vármegye új főispánja.** Lapunk szombati számában megírtuk, hogy a péntek délután tartott minisztertanács, fővárosi lapok értesülése szerint a torontáli főispánság tekintetében dr. *Steuer* György honv. min. címz. osztálytanácsos személyében állapodott meg. *Steuer* György 1875-ben született Palonán, Bács-Bodrogh vármegyében, jómódu német kisgazdától. Gimnáziumát Kalocsán, az egyetemét Budapesten végezte. 1900-ban lépett a honvédelmi minisztérium szolgálatába, 1913-ban lett min. titkár, 1917-ben osztálytanácsos. Néhány év előtt Marschall Ferenc temesvári kereskedő és háztulajdonos és a nagybecskereki származású Grandjeán Flóra leányát vette nőül.

A honvédelmi minisztériumban felállított gazdasági osztályt dr. *Steuer* vezette és itt kifejlesztett működéséről gazdakörök a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Erdemeiért öfelsege tavaly a Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki. A „Magyar Közigazgatás” című szaklapnak főmunkatársa volt. A Délvidéki földművelők gazdasági egyesületének működésében mint az egyesület alelnöke fáradozott, részvett és a kisgazdák hazafias haladásáért dolgozott.

— **Megjött a befőzési cukor.** A városi közéletmezési hivatal arról értesít, hogy a város a cinalvai cukorgyárból megkapta a befőzési célokra kért cukormennyiséget. A héten közölni fogja a hivatal a közönséggel, ha a cukor a kereskedőkhöz érkezett és akkor fejtenkint előreláthatólag fél kg cukrot fognak befőzési cukor címén a közönség közt szétosztani.

— **Dr. Báthori** szemorvos a Váraljai-utca 6. sz. alá költöztet.

— **A Városi Moziban** kedden és szerdán a „Tövises ut” című nagyhatású film kerül bemutatásra, mely egy orvos tragédiáját ecseteli. A legközelebbi napokra nagy attrakciók vannak előkészületben.

— **Lövészárk az Uri-utcában.** Tekintetes szerkesztőség! Alulírott mint amerikai lakos ritkán kerülök a Melencei-utca tájékára és így némi meglepetéssel tapasztaltam utolsó esti sétám alkalmával, hogy szép és kies városunkban is vannak lövészárkok, drótsövények, farkasvermek és egyéb olyan dolgok, amelyeket a derék felmentett és alkalmatlan polgártársak csak a hadi tudósításokból ismernek. A „Torontál” esti jelentésének olvasása után utam a Melencei- és Uri-utca sarkán vezetett el. Az esthomály már leereszkedett, hold még nem jött föl, így nem csoda, hogy nem lehetett látni a járdán létező akadályokat. Egyszerre azt éreztem, hogy valami drót csavarodik a lábam köré és én mint egykor Brutus akaratlanul megcsókoltam az anyaföldet. Hirtelen azt hittem, hogy a Susita-völgyben vagyok, amiben megerősített azon körülmény is, hogy a drótsövényen túl egy nagy vermet láttam, amely valószínűleg aknákkal volt aláásva. Szerencsére megpillantottam a torony fénylő lámpáit és vissza zökkentem a békés becskeri hangulathoz. Bátor vagyok azonban b. lapjuk utján azon kérdést intézni a város nagyérdemű vezetőségéhez, hogy miképpen engedhetik meg a XX. században és egy világáros minden allurejével rendelkező város belső részén, hogy egy óriási gödör tátongjon éveken át veszélyeztetve az arra járókat és hogy hiányos dróttal vegyék körül ezt a gödört eképpen a lábtörés veszedelmével súlyosbitva a gödörbe esés kilátásait. Soraim szíves közlését kérve maradtam hü olvasója; *Nobody* János.

— **A vörös kereszt új főkegyelei a vármegyében.** Mint az orsz. vörös keresztgyelet központi igazgatósága közli, *Torontál* vármegyében július hónapban a következő főkegyeletek jelentették be alapszabályszerű megalakulásukat:

Csebzsei vörös kereszt főkegyelet (Torontál) Elnök: Weisz Izidor. Elnöktárs: ifj. Treta Györgyné. Titkár és jegyző: Cimponeriu Pál. Gondnok: Pitris János. Pénztárnok: Tancza Stefan. Orvos: dr. Diamánt László.

Kistárnoki vörös kereszt főkegyelet (Torontál m.) Elnök: Szabó Árpád. Elnöktárs: Szabó Árpádné. Alelnök: Tevlai Dömjén. Alelnöktárs: Kaszovitz Mór. Jegyző: Ádám Antal. Pénztárnok: Petrovics István.

Tárcsói vörös kereszt főkegyelet (Torontál m.) Elnök: Varganics József rk. plébános. Alelnök és pénztárnok: Pekarovics Milán. Jegyző: Pichner György. Ellenőrök: Rupp János és Oreskovics Mátyás.

Közigazdaság.

Románia termése. Romániának a katonai közigazgatás alatt álló megszállott területeiről érkezett hírek szerint a buzatermes, amelynek cséplése nem sokára befejezést nyer, közepes eredményt tüntet föl. A tengeri az utóbbi idők esőzései következtében jó termésre nyújt kilátást. Előreláthatóan kevésbé kedvező lesz az árpa, a zab és az olajmagvak hozama, amelyek azonban aránylag kis vetési fölületeik miatt csekélyebb jelentőségűek. A katonai igazgatás területén az 1917. évi termésre két és fél millió hektár területet vetettek be, amiből búzára és tengerire kerek száma egy-egy millió esik. A buza átlagos hozama 10, a tengeri 13 métermázsa hektáronként. A többi terménnyel együtt a hozam összesen 28 millió tonna. Ebből elsősorban a katonai igazgatás területén élő lakosságot és a román front csapait látják el. A fönmaradó mintegy 125 millió tonnát kivitelre fordítják.

Agyagáru kisiparosok figyelmébe. A temesvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelmi miniszter hajlandó lépéseket tenni az iránt, hogy az agyagáru kisiparosok mulhatatlanul szükséges olommázsükségele biztosíthatassék. A mázat a miniszter a kamarának küldené a kisiparosok között való szétosztás végett. A kamara felhívja ezért az agyagáru kisiparosokat, hogy mázsükségletüket a legsürgősebben, de legkésőbb folyó hó 25-éig jelentsek be. Azok, akik valamely ipartestületnek a tagjai, jelent-

A nők választójoga

egyhangulag a

Diana

puder és krém mellett nyilatkozik meg, mert e két szer a női szépség egyedüli biztosítéka. Próbadozoz kor. 1— Nagy doboz „ 250 Mindenüft kapható!

kezzenek ipartestületüknel, akik pedig nem tartoznak ipartestületbe a bejelentést közvetlenül a kamarához intézzék. Tekintettel a nagy ólomhiányra, kiki csak a mulhatatlanul szükséges mennyiséget jelentse be.

Bőrök kruponálásának eltiltása. A temesvári kereskedelmi és iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy a kereskedelmi m. kir. miniszter 51242—VI. C. 1917. sz. rendeletével eltiltotta a talpbőrszerűen kidolgozott bőrök kruponálását. A bőrök tehát a rendelet értelmében csak mint egész és felbőrök hozhatók forgalomba.

Hadirokkantak alkalmazása. Az Országos Hadigondozó Hivatal Temesvári Hadirokkant Munkaközvetítője közli, hogy közvetítése útján helyben és a vidéken alkalmazást nyerhet hadirokkant kádár, szabó, nyomdász, raktárnok, molnárségéd, fogházőr, irodaszolga, iskolaszolga, mezőőr, erdőőr, kocsis és béres. Akik eme helyek valamelyikét elnyerni óhajtják, jelentkezzenek sürgősen az említett munkaközvetítőnél. Ugyanott előjegyzésben van több, könnyebb munkára alkalmas hadirokkant, köztük egy munkabíró rézműves és szerelő.

Legújabb.

A német kormány parlamentarizálása.

Berlin, aug. 13. Délutáni távirat. Michaelis birodalmi kancellár egy újságíróknak ezeket mondotta:

Legközelebb alkalmat keresek arra, hogy a kormány parlamentarizálásáról nyilatkozzam. Érdemes volna kimutatni, hogy milyen demokratikus intézményei vannak a német népnek, mert hiszen nem a forma a lényeges, hanem a belső tartalom.

Vázsonyi a királynál.

Bécs, aug. 13. Délutáni távirat.

Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter tegnap hosszas kihallgatáson volt a királynál és miniszteriuma tisztviselőinek státusrevezése kapcsán nagyszámu előléptetésre vonatkozó részletes javaslatait az uralkodónak előterjesztette.

Fényes László Nyiregyháza képviselője.

Nyiregyháza, aug. 13. Délutáni távirat. Fényes Lászlót ma egyhangulag megválasztották a város képviselőjének. Fényes a mandátuma átvételekor ezeket mondotta:

Egyformán akarom képviselni a vá-

lasztókat és azokat, akik eddig kizártak a parlamentből. Hirdetni megyek az önök és az egész ország akaratát, hogy vége kell szakadjon a régi világnak, munkát, békét, jogot kell adni mindenkinek, aki ebben a hazában él és megteszi kötelességét.

Fényes Lászlót választói viharosan megéljenzették.

Bánlaci főszoigabirótól.

1194—1917. szám.

654—2.1

Pályázati hirdetmény.

A szécsénfalvai körjegyzőségnek megüresedett II. segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: készpénzfizetés 1400 korona, háborús segély 400 korona.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy előirt minősítéseket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb f. évi augusztus hó 30-áig adják be.

Bánlak, 1917. évi augusztus 7-én.

Dr. Eördögh, tb. főszoigabiró.

A Corvin-utca 2840 számú

h á z

szabad kézből eladó.

Egy használt magánjáró

cséplő-garnitúra

betegség miatt jutányos árért eladó. Üzemben megtekinthető.

Csorba Gáspár Antalfalva Torontál vármegye.

A zombolyai járás főszoigabirójától.
4864—1916. szám.

646—3.2

Pályázati hirdetmény.

A Torontál vármegye zombolyai járásához tartozó Torontálorszi községben üresedésben levő segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900: XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a zombolyai főszoigabirói hivatalhoz a folyó év szeptember havának 10-ig benyujtsák, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása: Készpénzfizetés évi 1400 korona.

Zombolya, 1917. évi augusztus hó 8-án.

Tullics, főszoigabiró.

Két elsőrendű új benzin
magánjáró motorommal

cséplést vállalok.

„Rózi” malom
Ujzara.

Az iroda önálló
vezetésére képes

segédjegyző

állását változtatni
óhajtja.

Cím a kiadóhivatalban

Fuvarozást

(homok, téglá, fa, gabona-
neműeket stb.) jutányosan
vállal megbízható személy-

zettel

Kurländer Imre cég

Nagybecskerek.

Telefonszám 35.